

Stockholms
stad

Lokala tillämpningsanvisningar för idéburet offentligt partnerskap

Järva stadsdelsnämnd

Innehåll

1. Inledning	2
1.1. Idéburet offentligt partnerskap.....	2
1.2. Generella villkor för verksamhet inom partnerskap	3
1.3. Komplexa samhällsutmaningar	4
1.4. Syfte	4
1.5. Roller och ansvar	5
2. Process för IOP-arbetet	5
2.1. Inleda IOP	6
2.1.1. Första mötet med idéburen part	6
2.1.2. Granskning av den idéburna parten samt partnerskapet	7
2.1.3. Idémöten och framtagande av överenskommelse	8
2.1.4. Ställningstagande att teckna överenskommelse om IOP.....	9
2.1.5. Teckna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap....	9
2.2. Genomföra IOP	9
2.3. Följa upp, utvärdera och slutrapportera IOP	10
2.3.1. Uppföljning av IOP i början och mitten av partnerskapets tidsperiod.....	10
2.3.2. Utvärdering under partnerskapets sista år	11
2.3.3. Slutrapport och ställningstagande till omförhandling av IOP.....	12
2.4. Avsluta IOP	13

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Uppföljning	Version Gäller från
Lokala tillämpningsanvi	Lokala tillämpningsanvisningar för	Årsvi samt vid förändringar i	1.0 XXXXX

nsingar	idéburna offentliga partnerskap i Järva stadsdelsnämnd	lagstiftning eller i organisationen.	Anteckningar Sida 2 (13)
Beslutas av	Gäller för verksamheter	Fastställt datum	
Järva stadsdelsnämnd	Samtliga enheter och verksamheter i Järva stadsdelsförvaltning	XXXX	
Styrdokument			
Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) dnr KS 2022/1171, Tillämpningsanvisningar idéburet offentligt partnerskap (IOP) dnr KS 2022/1171			

1. Inledning

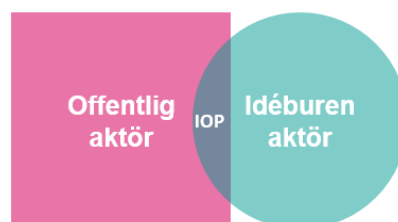
I maj 2023 antog kommunfullmäktige stadens nya riktlinjer och tillhörande tillämpningsanvisningar för idéburet offentligt partnerskap (KS 2022/1171). Riktlinjerna förtydligar vad som är utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap, vilka kontroller nämnden ska göra och vilka juridiska förutsättningar som gäller utifrån gällande rätt.

Järva stadsdelsnämnd har tagit fram lokala tillämpningsanvisningar som anger hur nämnden ska arbeta för att uppfylla de krav som ställs i stadens riktlinjer.

1.1. Idéburet offentligt partnerskap

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en överenskommelse om samverkan mellan offentlig och idéburen sektor i syfte att uppnå ett visst allmännyttigt samhällligt mål. IOP syftar till att möjliggöra gemensamma lösningar på samhällsutmaningar genom att utveckla verksamhet med fler kvaliteter och möjlighet att stärka varandra, genom att ta vara på de olika kompetenser och erfarenheter som ryms inom respektive sektor. Ett idéburet offentligt partnerskap ska bygga på ömsesidig samverkan som leder till en reell stegförflyttning i en komplex samhällsutmaning. Partnerskapet bygger på insikten om att det behövs flera perspektiv och flera olika typer av resurser för att lösa vissa komplexa samhällsutmaningar.

De idéburna offentliga partnerskapen kan illustreras av figuren nedan. Den visar hur två olika typer av organisationer, genom ett IOP, kan förenas i viljan och behovet av att lösa en komplex samhällsutmaning.

Partnerskap är ett samarbete som bygger på tillit och ett gemensamt samverkansbehov. Partnerskapet bygger tillit genom en gemensam

värdegrund och samverkanskultur där parterna har positiva förväntningar på varandra. Det handlar i förlängningen om att stärka den lokala demokratin och öka invånarnas tillit till sina förtroendevalda och det demokratiska systemet genom att parterna är jämlika aktörer.¹ Ett jämlikt partnerskap utmärks av att det sker ett gemensamt arbete kring initiativ, dialog, resursfördelning och att det präglas av ömsesidig respekt, delad kunskap och medverkan i beslut.

Partnerskapen innebär att båda parter bidrar med resurser för att uppnå positiv utveckling inom en komplex samhällsutmaning. Detta bidrag kan se ut på olika sätt. Det behöver inte vara fråga om pengar utan kan exempelvis bestå av att den offentliga eller idéburna parten bidrar med erfarenhet, personal med särskild kompetens eller att någon av parterna bidrar med lokaler eller administrativa resurser.

1.2. Generella villkor för verksamhet inom partnerskap

Den verksamhet som bedrivs inom ramen för Järva stadsdelsnämnds idéburna offentliga partnerskap ska uppfylla följande villkor:

- Att verksamheten har en tydlig koppling till något av nämndens ansvarsområden.
- Att den verksamhet som bedrivs är öppen och tillgänglig för alla inom målgruppen.
- Att partnerskapen fyller ett behov av en tydlig samverkan mellan stadsdelsnämnden och den idéburna parten.
- Att den verksamhet som bedrivs avser frågor där det inte finns färdiga lösningar eller tjänster som kan köpas.
- Att båda parter har förutsättningar och resurser för ett långsiktigt samarbete.
- Att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och med varsam och respektfull hantering av de offentliga medlen som möjliggör verksamheten.

1.3. Komplexa samhällsutmaningar

En komplex samhällsutmaning är ett identifierat problemområde som berör många olika aktörer och som är alltför komplex för att hanteras av en ensam part. Kännetecknande för komplexa

¹ SKR (2020) *Att hantera komplexa samhällsutmaningar. Organisera, styra och leda i samverkan.*

samhällsutmaningar är att en kommun inte kan styra utvecklingen inom området i önskvärd riktning på egen hand utan att det krävs samverkan med civilsamhället för att bidra till en lösning av utmaningen. Ett annat kännetecken är att dessa utmaningar är breda och inte ägs av någon enskild aktör vilket skapar förutsättningar för jämlikhet och ömsesidighet i samverkan mellan det offentliga och civilsamhället.²

De komplexa samhällsutmaningar som hanteras inom ramen för Järva stadsdelsnämnds IOP ska ha ett lokalt perspektiv och utgå från utmaningar eller problemområden som har betydelse för befolkningens levnadsvillkor i stadsdelsområdet.

Samhällsutmaningen ska vara möjlig att verifiera genom olika typer av underlag så som statistik och undersökningar och det ska gå att utläsa på vilket sätt samhällsutmaningen är aktuell för Järva stadsdelsområde.

I nämndens arbete med IOP ska identifieringen av de komplexa samhällsutmaningarna utgå från, och ha en tydlig koppling till, nämndens ansvarsområden och mål.

1.4. Syfte

De lokala tillämpningsanvisningarna syftar till att tydliggöra hur nämnden ska arbeta för att uppfylla kraven i stadens riktlinjer om idéburet offentligt partnerskap.

Tillämpningsanvisningarna riktar sig till stadsdelsnämnden, chefer och medarbetare inom stadsdelsförvaltningen samt idéburna aktörer.

1.5. Roller och ansvar

Järva stadsdelsnämnd har det yttersta ansvaret för beslut om IOP. Nämndens kärnverksamheter ska, tillsammans med den idéburna aktören, vara delaktiga i alla delar av IOP-processen. Det är kärnverksamheternas och de idéburna aktörernas kunskap om komplexa samhällsutmaningar, behov och lösningar som ska vara vägledande i partnerskapen. Kärnverksamheterna och de idéburna parternas kunskap säkerställer att nämndens IOP har relevans och legitimitet för målgruppen.

Stadsdelsnämnd	Lägsta instans för beslut om IOP
----------------	----------------------------------

² SKR (2020) *Att hantera komplexa samhällsutmaningar. Organisera, styra och leda i samverkan*

Stadsdelsdirektör	Ansvarar för avstämningar med nämnden kring ställningstagande att ingå, omförhandla och avsluta IOP samt hanterar väsentliga frågor som uppstår under pågående IOP.
Stabsenhet, administrativa avdelningen	Samordnar arbetet med IOP och säkerställer att partnerskap genomförs i enlighet med processen.
Avdelningschef	Säkerställer kärnverksamheternas deltagande i IOP-processen och utser representanter för styr- och arbetsgrupper. Deltar i utformning av överenskommelser om partnerskap eller utser vid behov representant som deltar i avdelningschefens ställe. Utser IOP-koordinatorer inom partnerskap som har koppling till avdelningens uppdrag.
Enhetschef	Ingår i styr- och/eller arbetsgrupp för pågående IOP. Deltar i utformning av överenskommelser om partnerskap.
Biträdande enhetschef	Ingår i arbetsgrupp för enskilda IOP.
IOP-koordinator	Samordnar enskilda partnerskap. Rollen innehas av utredare eller verksamhetscontroller i förvaltningens olika enheter.

2. Process för IOP-arbetet

Processen syftar till att skapa transparens, likvärdighet och tydlighet gentemot civilsamhället och bidrar till att skapa långsiktiga och jämlika partnerskap med tydliga kopplingar till nämndens fokusområden och mål.

Den övergripande processen för IOP-arbetet består av fyra delar:

- Inleda IOP
- Genomföra IOP
- Följa upp, utvärdera och slutrapportera IOP
- Avsluta IOP

2.1. Inleda IOP

Ett initiativ till samarbete mellan stadsdelsnämnden och en idéburen aktör genom ett IOP kan tas på flera sätt. Initiativet kan komma direkt från civilsamhället i form av en intresseanmälan eller förslag att inleda ett IOP, från någon tjänsteman eller verksamhet i stadsdelsförvaltningen som har uppmärksammat behov av, och potential i, att samarbeta med en idéburen aktör inom ramen för IOP. Ett initiativ kan också komma från stadsdelsnämnden.

Initiativet ska meddelas till förvaltningens stabsenhet som ansvarar för att bjuda in den idéburna aktören och representanter från förvaltningens berörda kärnverksamhet till ett första möte.

Alla initiativ till samarbete inom ramen för IOP, oavsett varifrån initiativet har kommit, ska genomgå samma process för att bedöma om IOP är en lämplig samarbetsform för den aktuella samhällsutmaningen.

När	<ul style="list-style-type: none">• Initiativ till IOP meddelas till förvaltningens stabsenhet
Vem	<ul style="list-style-type: none">• Den som tagit emot ett initiativ eller förslag till IOP

2.1.1. Första mötet med idéburen part

Efter att ett initiativ till att inleda ett IOP har tagits kallas den idéburna parten till ett första möte. Mötet syftar till att inhämta information om den idéburna parten samt vilken verksamhetsidé som föreslås för IOP. Den idéburna parten ska till detta möte inkomma med följande underlag:

- Den idéburna partens namn och organisationsnummer
- Protokoll från senaste årsmötet
- Den idéburna partens senaste verksamhetsberättelse
- Den idéburna partens senaste resultat- och balansräkning
- Den idéburna partens senaste revisionsberättelse
- Den idéburna partens senaste verksamhetsplan

Under det första mötet informerar förvaltningen om vad ett IOP innebär, om Järva stadsdelsnämnds villkor för IOP och hänvisar till mer information som den idéburna parten kan ta del av vid behov.

Mötet ska resultera i ett övervägande om det är möjligt och/eller lämpligt att ingå ett IOP eller om andra samarbetsformer eller verksamhetsstöd är att föredra. Övervägandet lämnas till stadsdelsdirektör som bedömer om det är lämpligt att gå vidare i processen eller ej. Övervägandet och bedömning om eventuell

fortsättning ska dokumenteras och diarieföras. Som stöd i arbetet används checklista inför övervägande om att inleda IOP.

Återkoppling till den idéburna parten om bedömning och motivering till bedömning ska ske därefter.

När	<ul style="list-style-type: none"> • Ett första möte hålls inom fyra veckor från att initiativ har inkommit
Vem	<ul style="list-style-type: none"> • Stabsenheten ansvarar för att sammankalla till det första mötet med den idéburna parten samt representant från den kärnverksamhet som berörs av initiativet. • Stabsenhet ansvarar för att överlämna övervägandet till stadsdelsdirektör. • Stadsdelsdirektör bedömer om initiativet till IOP kan gå vidare i processen eller ej.
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none"> • Checklista inför övervägande om att inleda ett IOP

2.1.2. Granskning av den idéburna parten samt partnerskapet

Innan nästa steg i processen kan tas ska en granskning av den idéburna parten göras utifrån stadens riktlinjer och tillämpningsanvisningar om idéburet offentligt partnerskap. Syftet med granskningen är att säkerställa att den potentiella samarbetsparten är en idéburen aktör, att parten delar stadens värdegrund samt att det föreslagna partnerskapet är förenligt med gällande rätt (kommunallagen, upphandlingsreglerna och EU:s statsstödsregler). Granskningen ska dokumenteras och diarieföras. Resultatet återkopplas till den idéburna aktören.

Granskningen utförs av stabsenheten, administrativa avdelningen med stöd av juridiska enheten på stadsledningskontoret.

När	<ul style="list-style-type: none"> • Inför idémöten
Vem	<ul style="list-style-type: none"> • Stabsenhet
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none"> • Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) KS 2022/1171 • Tillämpningsanvisningar idéburet partnerskap (IOP) KS 2022/1171

2.1.3. Idémöten och framtagande av överenskommelse

I detta steg påbörjas arbetet med att formulera innehåll, mål, tillvägagångssätt, metoder, tidsram och finansiering för partnerskapet. Det görs genom att hålla ett antal idémöten där den idéburna parten, representanter för den berörda kärnverksamheten och stabsenheten tillsammans och jämbördigt formulerar ramarna för IOP-samarbetet. Det är lämpligt att två till tre idémöten hålls. Om en samsyn kring ett eventuellt partnerskap inte har kunnat nås under två till tre idémöten, kan processen avbrytas. I vissa fall kan ytterligare ett eller två idémöten hållas.

Det är viktigt att de formuleringar som görs har samarbetet och de gemensamma åtagandena i fokus, det är det gemensamma samverkansbehovet som ska tydliggöras. Det är också viktigt att partnerskapen formuleras med långsiktig ambition. Ettåriga överenskommelser ska endast ingås undantagsvis.

Idémötena ska resultera i ett förslag till överenskommelse om IOP.

När	<ul style="list-style-type: none">• Efter att granskning av idéburen aktör och partnerskap är klar
Vem	<ul style="list-style-type: none">• Stabsenhet ansvarar för att sammankalla och leda idémöten tillsammans med idéburen part och representant från kärnverksamhet• Stabsenhet ansvarar för att skriva förslag till överenskommelse i samarbete med idéburen part och kärnverksamhet
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none">• Mall för överenskommelse om IOP• Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) KS 2022/1171• Tillämpningsanvisningar idéburet partnerskap (IOP) KS 2022/1171

2.1.4. Ställningstagande att teckna överenskommelse om IOP

Om idémötena leder fram till en samsyn om hur ett partnerskap kan utformas och ingås ska ett förslag till överenskommelse lämnas till avdelningschef och behörig instans inom den idéburna aktören för ett ställningstagande om att gå vidare i beslutsprocessen.

Avdelningschef för administrativa avdelningen och stadsdelsdirektör initierar ett ärende till nämnden.

När	<ul style="list-style-type: none">• I samband med avslut av idémöten
Vem	<ul style="list-style-type: none">• Behörig instans hos idéburen part samt stadsdelsdirektör och avdelningschef för administrativa avdelningen

2.1.5. Teckna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap

Det är stadsdelsnämnden som beslutar om att ge stadsdelsdirektören i uppdrag att teckna en överenskommelse om IOP enligt det utkast som har presenterats för nämnden. Staben ansvarar för att förbereda ett tjänsteutlåtande till nämnd.

Om nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag undertecknas överenskommelsen av båda parter och den träder i kraft det datum som är beslutat som start på partnerskapet.

2.2. Genomföra IOP

Partnerskapets organisation för att genomföra IOP ska utgöras av en styrgrupp och en arbetsgrupp.

Styrgruppen består av representanter med beslutsmandat från berörd kärnverksamhet eller stabsenhet samt idéburen part. Styrgruppen ansvarar för planering och uppföljning av mål, delmål och aktiviteter. Styrgruppen är också beslutsfattande kring eventuella avvikelser och justeringar av aktiviteter i överenskommelsen. Större beslut avseende omformuleringar av överenskommelsen fattas av stadsdelsnämnd.

Arbetsgruppen består av representanter från berörd kärnverksamhet eller stabsenhet samt idéburen part. Arbetsgruppens ansvar är att stämma av pågående planering och genomförande av aktiviteter utifrån överenskommelsen och att förbereda skriftlig rapportering till styrgruppen. Förvaltningen har ordförandeskapet och ansvarar för att sammankalla styrgrupp och arbetsgrupp.

Förvaltningen ansvarar för att utse en IOP-koordinator för varje pågående partnerskap. IOP-koordinators roll är att samordna partnerskapet, leda arbetsgruppen, sköta dokumentationen av de olika delarna i processen samt utgöra en tillgänglig väg in i förvaltningen för den idéburna parten.

Stabsenheten tillhandhåller en mall för budget, ekonomisk redovisning och redovisning av verksamhet.

Samtliga justeringar och möten ska dokumenteras och diarieföras och delas med respektive part.

När	<ul style="list-style-type: none">• Styrgruppsmöten hålls minst tre gånger per år eller oftare vid behov.
------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsgruppsmöten hålls minst fyra gånger per år eller oftare vid behov.
Vem	<ul style="list-style-type: none"> • Styrgrupp: avdelningschef eller enhetschef från berörd kärnverksamhet, representant från idéburen part med beslutsmandat • Arbetsgrupp: enhetschef eller biträdande enhetschef från berörd kärnverksamhet, representant från idéburen part, IOP-koordinator
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none"> • Mall för budget • Mall för ekonomisk redovisning och redovisning av verksamhet

2.3. Följa upp, utvärdera och slutrapportera IOP

Partnerskapen pågår under den tidsperiod som framgår i överenskommelsen. Processen för uppföljning och utvärdering av partnerskapen skiljer sig åt beroende på om partnerskapet befinner sig i början, mitten eller slutet av partnerskapets tidsperiod.

2.3.1. Uppföljning av IOP i början och mitten av partnerskapets tidsperiod

Minst en gång per år ska en uppföljning av partnerskapet genomföras i dialog mellan förvaltningen och den idéburna parten. Uppföljningen ska ligga till grund för en bedömning av partnerskapets organisation och verksamhet och är en förutsättning för att fortsatt partnerskap ska kunna ske.

Uppföljningen ska innehålla minst följande:

- Skriftlig beskrivning av hur verksamheten har arbetat för att nå målen, och genomföra aktiviteterna, i överenskommelsen samt eventuell statistik kopplad till partnerskapets målgrupp. Vilken statistik som löpande tas fram avgörs i varje enskild överenskommelse.
- Resultat- och balansräkning och en tydlig redovisning av hur IOP-medlen har använts.

Uppföljningen ska rapporteras till stadsdelsnämnden minst en gång per år. IOP-koordinator förbereder underlag för tjänsteutlåtande. Stabsenheten ansvarar för framskrivning av ärendet till nämnden med förslag om att nämnden godkänner uppföljning och återrapportering av partnerskapet.

När	<ul style="list-style-type: none"> • Under kvartal fyra innevarande år
------------	---

Vem	<ul style="list-style-type: none"> • Styrgrupp ansvarar för uppföljning av partnerskapet • IOP-koordinator ansvarar för att förbereda underlag till tjänsteutlåtande • Stabsenheten ansvarar för framskrivande av ärende till stadsdelsnämnden • Stadsdelsnämnden fattar beslut om uppföljning och återrapportering
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none"> • Mall för ekonomisk redovisning och redovisning av verksamhet

2.3.2. Utvärdering under partnerskapets sista år

När partnerskapet går in i sitt avslutande år ska en utvärdering av överenskommelsens totala tidsperiod genomföras. Båda parter ska delta i genomförandet av en utvärdering som ska besvara frågor om hur verksamheten har genomförts, hur väl partnerskapets mål har uppnåtts, om båda parter har bidragit i samverkan i enlighet med överenskommelsen samt om verksamheten har bedrivits kostnadseffektivt och med varsam och respektfull hantering av de offentliga medlen. Utvärderingen ska även innehålla en utvärdering av vad respektive part har lärt sig under partnerskapets gång.

Utvärderingen genomförs under det första eller andra kvartalet av partnerskapets sista år.

När	<ul style="list-style-type: none"> • Under kvartal ett eller två av partnerskapets sista år
Vem	<ul style="list-style-type: none"> • Utvärdering sker i samverkan mellan styrgrupp och arbetsgrupp med stöd av stabsenhet • IOP-koordinator ansvarar för att sammanställa utvärderingens resultat
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none"> • Mall för utvärdering av IOP

2.3.3. Slutrapport och ställningstagande till omförhandling av IOP

Den utvärdering som görs under partnerskapets sista år ska utgöra underlag till en slutrapport av partnerskapets hela tidsperiod. Slutrapporten ska även inkludera tidigare uppföljningar av partnerskapet.

I samband med utvärdering och slutrapportering av partnerskapet ska båda parter göra ställningstaganden om partnerskapet ska

avslutas enligt tidsperiod i överenskommelsen eller om partnerskapet ska omförhandlas och en ny eller reviderad överenskommelse ska tecknas.

En omförhandling av ett partnerskap kan vara aktuell om samhällsutmaningen kvarstår, om samverkan mellan förvaltningen och den idéburna parten har visat sig vara fruktsam och om den samverkande idéburna parten har fortsatt förutsättningar och resurser att samverka.

Om omförhandlingen innebär väsentliga förändringar av partnerskapets verksamhet och innehåll ska processen för att inleda IOP tillämpas, det vill säga idémöten ska hållas där mål, tidsram och finansiering utarbetas gemensamt av båda parter.

Slutrapporten och ställningstagande om omförhandling ska anmälas till stadsdelsnämnden senast tre månader före överenskommelsen utgång. Syftet med att slutrapportering sker innan överenskommelsens formella utgång är att säkerställa att den idéburna parten, vid en omförhandling av partnerskapet, har förutsättningar att upprätthålla sin verksamhet och personal utan finansiella och tidsmässiga glapp. Nämnden fattar beslut om slutrapport och om stadsdelsdirektören ska få i uppdrag att teckna en ny eller reviderad överenskommelse.

När	<ul style="list-style-type: none">• Slutrapport och ställningstagande till omförhandling görs senast tre månader före överenskommelsens utgång.
Vem	<ul style="list-style-type: none">• Slutrapportering görs i samverkan mellan styrgrupp och arbetsgrupp med stöd av stabsenhet.• Ställningstagande till omförhandling görs av direktör, avdelningschef för administration och styrelseordförande eller motsvarande hos idéburen part.
Stöddokument	<ul style="list-style-type: none">• Mall för slutrapport

2.4. Avsluta IOP

Partnerskap avslutas alltid vid överenskommelsens utgång.

Partnerskap kan även i vissa fall avslutas innan överenskommelsens formella utgång. Villkoren för detta ska framgå av respektive överenskommelse.